

a másik tétel (2. mondat) egymagában is megalapozza az elutasító döntést.

Dr. Balla Ignác.

Az OHE és az ügyvédség. Időről-időre egyes ügyvédek részéről — amit tudatosan fogalmazzunk ekként, — elszigetelt tendenciával felújul a harc az OHE ellen. Az OHE-nek az unalomig egyforma ügymenete mellett rendszerint nem is az OHE valamely eseménye szolgáltatja a támadás felújításához az aktualitást, hanem az ügyvédség belső mozgalma, leginkább az ügyvédség választási harcai. Azon egymagában nincs is kifogásolni való, hogy a választási küzdelem erősen felszínre veti az ügyvédség mindennemű panaszát, legfeljebb sajnálni lehet, de ez azután egyformán áll az egész magyar közéletre és nemcsak az ügyvédség kari mozgalmára, hogy a választási időszak annyira-amennyire felkelti az érdeklődést oly kérdések iránt, amelyeknek ha van súlyossága, a csendes időkben is foglalkoztatni kellene a közvéleményt. Nem a támadások időszerűsége, nem az, hogy választási jelszóként igyekeznek hangulatot teremteni az OHE ellen az, amit e sorok írója kifogásol, hanem ama bizonyos előbb említett súlyosság hiánya. A cikk végére kerülő betűk a szerző személyét amúgy is elárulják, de már előljáróban bejelentem, hogy magam is az irigyelt védegyleti ügyészek sorába tartozom. Azt hiszem, hogy érdekelt-ségem a nyilvános felszólalás jogától el nem űthet és talán az érdekeltséggel együttjáró tájékozottság is jogcímet ad a hozzászóláshoz.

A legfrissebb támadás az Ujság hasábjain jelent meg. A támadás súlypontja ezúttal nem is az OHE-re esett, hanem a védegyleti ügyészek ellen irányult. A panasz lényege az volt, hogy a védegyleti ügyész ebbeli pozícióját arra használja fel, hogy a védegylet körébe tartozó kereskedők pereit nagy mérvben magánál centralizálja, ami a többi ügyvédek rovására történik. Elvi összefoglalásban tehát az egyéni érdek favorizálását, túltengését kifogásolja a cikk az összesség rovására. Vajjon látja-e a cikkíró úr azt a gondolati összefüggést, hogy ezzel az elvi alátámasztással a kényszeregyezségi intézmény alap gondolatát fogadja el, amely intézménynek célja ugyancsak az összesség érdekeinek egyöntetű arányos szolgálata, az egyéni kedvezések háttérbe szorítása? Ha a közösségi érdekek az egyéni érdekekkel szemben való elsősége jó egy ügyvédpolitikai kérdés bázisául, miért támadják cikkíró úr és ügyvédpolitikai barátai a kényszeregyezségi intézményt, amely ugyanazon gondolat alapján épül fel, mint az idevágó ügyvédpolitikai programjuk? A lényeg azonban nem is ezen a kis gondolati

elsiklason fekszik. A reálpolitikus számára az élet faktumai az irányadók, mindenesetre meg kell engedni, hogy aki a létezővel nincs megelégedve, annak számára ne legyen utolsó szó, hogy valamely életjelenség adva van. Meg kell azonban nézni, hogy minő életjelenségek, minő helyzetek megváltoztatásáért lehet síkraszállani. Az ügyeknek egyenletes szétosztása nem lehet az a szempont, amely feltétlen érvényesülést igényel. Mindig voltak és lesznek különbségek az egyes ügyvédek ügygel való ellátottsága, foglalkoztatottsága és jövedelme között. Senkinek sem jut eszébe, hogy egy nagy vállalat ügyeinek az ügyvédek közötti egyenletes megosztását kívánja, ahelyett, hogy azt a vállalat 1 vagy 2 ügyvédje nagy tömegben lássa el. Az ügyek centralizálódásának több vonzódási törvénye van. A specialista ügyvédnél sok szakmabeli ügy fut össze; másoknál 1—1 gazdasági szakma ügyei futnak össze nagyobb mértékben; adott esetben a környék közelsége a jegecedés alapja, nem beszélve arról, hogy esetleg az ügyvéd kiválósága, a jóhírnév csábítja az ügyek egy nagyobb csoportját az illető ügyvédhez. Ha ezekre az életjelenségekkel való utalással szemben az a valóság, hogy mindezen jelenségek az élet automatikus eredményei, amivel szemben a védegyleti ügyész quasi hivatalos fémjelzéssel jut az ügyekhez, úgy ennek ellenében reá kell mutatni arra, hogy a védegyleti ügyészek a maguk szakmájának kereskedőit távolról sem tudták a maguk számára megnyerni. A kereskedő, aki a maga szakmai védegyletének tagja, ügyeit rendszerint a saját ügyvédje útján intézteti és a legkülönfélébb érdekszálak okából alig van kereskedő, akit ne kötne valamilyen érdekvonatkozás egy más ügyvédhez. A védegyleti érdekeltségnek ügyei igen nagyszámú ügyvéd között oszlanak meg, sőt a védegyleti ügyészség általánosságban sokkal kevesebb ügyfélrel terel a szakma körébe, mint amennyi ügyfél esetleg egy más fajtájú egyesületi ügyészség az ügyvéd irodájába beteret. Élő, szóbeli közlések szerint a panaszok nem is a helyi piac kereskedőinek ügyeire vonatkoznak, hanem a külföldi, főként a reánk legjelentősebb bécsi védegyletből származó ügyekre, amelyeknek egy jelentős része jut el a panaszok szerint a védegyleti ügyész irodájába. Statisztika híján is szabad állítani, hogy a külföldi kereskedők megbízásai túlnyomó %-ukban az egyes cégekkel kapcsolatban álló nem védegyleti ügyvédek útján nyernek elintéztést. De ugyanaz a helyzet a külföldi ügyeket illetően az egyes külföldi államok követségeinek ügyvédeire is, amiben senki nem látott kifogásolni valót, holott ezekben az esetekben is nem az egyéni kapcsolat, hanem, hogy úgy mondjuk, egy központosított szervezettség irányítja az ügyeket. De külö-

nösen helyt nem álló az a panasz, hogy az ügyek nem kifogásolható más centralisatiójával szemben a védegyleti ügyésznél összefutó sok ügy azért eshetik kifogás alá, mert az OHE intézményének megalkotása óta a védegyleti ügyész félig-meddig félhivatalos szervként jár el, a védegyleti ügyész félhivatalos jellegének azonban ehhez semmi köze nincs. A külföldi megkeresések nyilvánvalóan nem a védegyleti ügyész félhivatalos jellegének honorálásaként jutnak el irodájába, mert a védegyleti ügyészek az ilyfajta ügyeket akkor is megkapták, amikor sem OHE, sem kényszeregyezés nem létezett. A vádaskodásnak tehát semmi megálló alapja nincs. A pletyka lelki rokonságot mutat ugyan egy jogintézménnyel, — a praesumptióval. Közös vonása mindkettőnek, hogy bizonyítás nélkül építünk rájuk. De ez a gondolati közösség mégsem teheti a jogásztársadalomban a pletykát szalonképesé.

Egyet azonban nem értünk. Jóhiszemű kartársak, akik az ügyvédség boldogulásán dolgoznak, miért kifogásolják azt, ha egyik-másik kartársuk akár a védegyleti ügyészség révén is keresethez jut. Egy túlcsigázott fantáziával föltételezett nagyobb kereset sem teszi indokolttá az állásfoglalást mindaddig, amíg valaki el nem érkezik ahhoz a gondolathoz, hogy az egész ügyvédség keresete közös alap, amelyből minden ügyvédnek fejenként, de a fejre való tekintet nélkül egyforma nagyságú összeg jár.

B. S.

A kulantéria elbirtoklása. Mikszáth Kálmán a „Tavaszi rügyek” című kis diákregegyében elmond egy kedves diáktörténetet. A természetrajzi professzor kosztos diákjai gombócot gyurnak a kenyérbélből és felteszik a szekrény tetejére, ahol néhány hónap pora és pizska elpenészíti. Ekkor odaadják a tanárnak, mint talált ásványt, aki aztán vizsgálat alá veszi — mint kőzetet —. A Polgári Jog múlt évi októberi számában a fenti cím alatt egy kis cikket tettem közzé, amelynek visszhangjaként a „Jogállam” múlt évi utolsó számában Dr. Tóth László kir. járásbíró úr a „Kulantéria elbirtoklása és a gazdasági lehetetlenülés kérdése a lakbérleti jogviszonyokban” címmel önálló cikkben támadja a kulantéria elbirtoklását, — mint elméletet. A kulantéria elbirtoklás kifejezés az én kenyérbél gombócom, aminek egyelőre még ideje sem volt ahhoz, hogy az időmulás akármiféle patinája ráboruljon. Minden esetre megtisztelő, hogy a cikkíró úr ostromot vezet a „kártyavár” ellen, aminek ő látja a kulantéria elbirtoklásának jogi konstrukcióját. A polemianak értelme